

به نام خدا

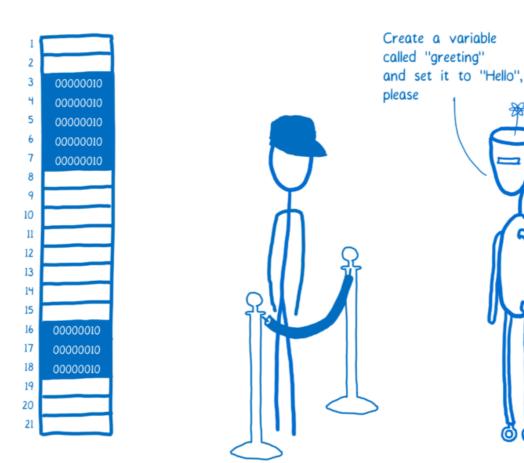
آزمایشگاه سیستمعامل

پروژه پنجم: مديريت حافظه

(آشنایی با حافظه مجازی در xv6)

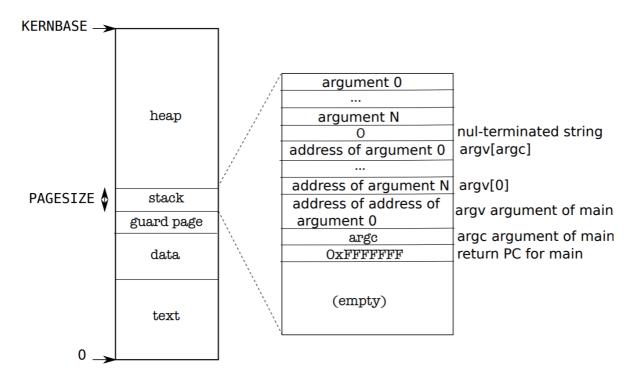
طراحان: آيلين جمالي، محمدعلي توفيقي

در این پروژه شیوه مدیریت حافظه در سیستم عامل XV6 بررسی شده و قابلیتهایی به آن افزوده خواهد شد. در ادامه ابتدا مدیریت حافظه به طور کلی در XV6 معرفی شده و در نهایت صورت آزمایش شرح داده خواهد شد.

مقدمه

یک برنامه، حین اجرا تعاملهای متعددی با حافظه دارد. دسترسی به متغیرهای ذخیره شده و فراخوانی توابع موجود در نقاط مختلف حافظه مواردی از این ارتباطها میباشد. معمولاً کد منبع دارای آدرس نبوده و از نمادها برای ارجاع به متغیرها و توابع استفاده میشود. این نمادها توسط کامپایلر و پیونددهنده به آدرس تبدیل خواهد شد. حافظه یک برنامه سطح کاربر شامل بخشهای مختلفی مانند کد، پشته و است. این ساختار برای یک برنامه در XV6 در شکل زیر نشان داده شده است.

۱) ساختار حافظه مجازی (مشابه شکل بالا) یک برنامه در لینوکس در معماری x86 (۳۲ بیتی) را نشان دهید. (راهنمایی: می توانید به منبع [۱] رجوع کنید.)

همان طور که در آزمایش یک ذکر شد، در مد محافظتشده ٔ در معماری x86 هیچ کدی (اعم از کد همان طور که در آزمایش یک ذکر شد، در مد محافظه فیزیکی نداشته و تمامی آدرسهای برنامه هسته یا کد برنامه سطح کاربر) دسترسی مستقیم به حافظه فیزیکی نداشته و تمامی آدرسهای برنامه

¹ Linker

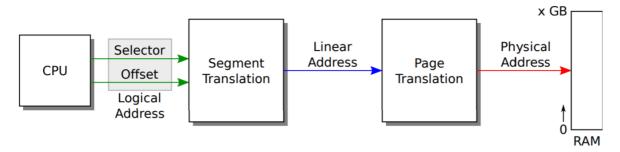
² Stack

³ Heap

⁴ Protected Mode

⁵ Physical Memory

از خطی ا به مجازی و سپس به فیزیکی تبدیل میشوند. این نگاشت در شکل زیر نشان داده شده است.

به همین منظور، هر برنامه یک جدول اختصاصی موسوم به جدول صفحه داشته که در حین فرایند تعویض متن ٔ بارگذاری شده و تمامی دسترسیهای حافظه (اعم از دسترسی به هسته یا سطح کاربر) توسط آن برنامه توسط این جدول مدیریت می شود.

به علت عدم استفاده صریح از قطعهبندی در بسیاری از سیستم عاملهای مبتنی بر این معماری، می توان فرض کرد برنامه ها از صفحهبندی a و لذا آدرس مجازی استفاده می کنند. علت استفاده از این روش مدیریت حافظه در درس تشریح شده است. به طور مختصر می توان سه علت عمده را برشمرد:

(۱) ایزولهسازی پردازه ها از یکدیگر و هسته از پردازه ها: با اجرای پردازه ها در فضاهای آدرس^۶ مجزا، امکان دسترسی یک برنامه مخرب به حافظه برنامه های دیگر وجود ندارد. ضمن این که با اختصاص بخش مجزا و ممتازی از هر فضای آدرس به هسته امکان دسترسی محافظتنشده پردازه ها به هسته سلب می گردد.

۲) سادهسازی ABI سیستمعامل: هر پردازه می تواند از یک فضای آدرس پیوسته (از آدرس مجازی صفر تا چهار گیگابیت در معماری x86) به طور اختصاصی استفاده نماید. به عنوان مثال کد یک برنامه در سیستمعامل لینوکس در معماری x86 همواره (در صورت عدم استفاده از تصادفی سازی چینش فضای

¹ Linear

² Virtual

³ Page Table

⁴ Context Switch

⁵ Paging

⁶ Address Spaces

آدرس (ASLR)) از آدرس 0x08048000 آغاز شده و نیاز به تغییر در آدرسهای برنامهها متناسب با وضعیت جاری تخصیص حافظه فیزیکی نمی باشد.

۳) استفاده از جابهجایی حافظه: با علامت گذاری برخی از صفحههای کماستفاده (در جدول صفحه) و انتقال آنها به دیسک، حافظه فیزیکی بیشتری در دسترس خواهد بود. به این عمل جابهجایی حافظه اطلاق می شود.

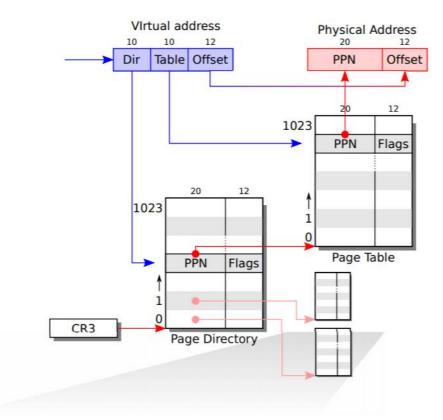
ساختار جدول صفحه در معماری x86 (در حالت بدون گسترش آدرس فیزیکی $(PAE)^7$ و گسترش اندازه صفحه $(PSE)^7$) در شکل زیر نشان داده شده است.

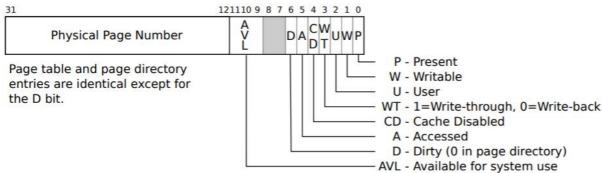
¹ Address Space Layout Randomization

² Memory Swapping

³ Physical Address Extension

⁴ Page Size Extension

هر آدرس مجازی توسط اطلاعات این جدول به آدرس فیزیکی تبدیل می شود. این فرایند، سخت افزاری بوده و سیستم عامل به طور غیرمستقیم با پر کردن جدول، نگاشت را صورت می دهد. جدول صفحه دارای سلسله مراتب دوسطحی بوده که به ترتیب Page Directory و Page Table نام دارند. هدف از ساختار سلسله مراتبی کاهش مصرف حافظه است.

۲) چرا ساختار سلسلهمراتبی منجر به کاهش مصرف حافظه می گردد؟

۳) محتوای هر بیت یک مدخل (۳۲ بیتی) در هر سطح چیست؟ چه تفاوتی میان آنها وجود دارد؟

مدیریت حافظه در XV6

ساختار فضای آدرس در xv6

در XV6 نیز مد اصلی اجرای پردازنده، مد حفاظتشده و سازو کار اصلی مدیریت حافظه صفحهبندی است. به این ترتیب نیاز خواهد بود که پیش از اجرای هر کد، جدول صفحه آن در دسترس پردازنده قرار گیرد. کدهای اجرایی در XV6 شامل کد پردازهها (کد سطح کاربر) و ریسه هسته متناظر با آنها و کدی است که در آزمایش یک، کد مدیریت کننده نام گذاری شد. آدرسهای کد پردازهها و ریسه هسته آنها توسط جدول صفحهای که اشاره گر به ابتدای Page Directory آن در فیلد pgdir از ساختار حافظه مجازی متناظر با جدول صفحه این در شکل زیر نشان داده شده است.

0xFFFFFFFF	
	Kernel Address Space
	Indicate and a special
0x800000000	
	TT 4 1 1 0
	User Address Space
	1
0x00000000	
UXUUUUUUU	

دوگیگابایت پایین جدول صفحه مربوط به اجزای مختلف حافظه سطح کاربر پردازه است. دو گیگابایت بالای جدول صفحه مربوط به اجزای ریسه هسته پردازه بوده و در تمامی پردازهها یکسان است. آدرس بالای جدول صفحه مربوط به اجزای ریسه هسته پردازه بوده و در تمامی پردازهها یکسان است. آدرس تمامی متغیرهایی که در هسته تخصیص داده میشوند در این بازه قرار میگیرد. جدول صفحه کد مدیریت کننده هسته، دو گیگابایت پایینی را نداشته (نگاشتی در این بازه ندارد) و دو گیگابایت بالای آن

۶

_

ابحث مربوط به پس از اتمام فرایند بوت است. به عنوان مثال، در بخشی از بوت، از صفحات چهار مگابایتی استفاده شد که از آن صرفنظر شده است.

دقیقاً شبیه به پردازهها خواهد بود. زیرا این کد، همواره در هسته اجرا شده و پس از بوت غالباً در اوقات بی کاری سیستم اجرا می شود.

کد مربوط به ایجاد فضاهای آدرس در xv6

فضای آدرس کد مدیریت کننده هسته در حین بوت، در تابع (main ایجاد می شود. به این ترتیب که تابع (setupkvm فراخوانی شده (خط ۱۲۲۰) و به دنبال آن تابع (kvmalloc متغیر سراسری kpgdir را مقداردهی می نماید (خط ۱۸۴۲). به طور کلی هر زمان نیاز به مقداردهی ساختار فضای آدرس هسته باشد، از (setupkvm استفاده خواهد شد. با بررسی تابع (kmap (خط ۱۸۱۸) می توان دریافت که در این تابع، ساختار فضای آدرس هسته بر اساس محتوای آرایه kmap (خط ۱۸۰۹) چیده می شود.

- ۴) تابع (kalloc) چه نوع حافظهای تخصیص می دهد؟ (فیزیکی یا مجازی)
 - ۵) تابع (mappages چه کاربردی دارد؟

فضای آدرس مجازی نخستین برنامه سطح کاربر (initcode) نیز در تابع (main() ایجاد می گردد. به طور دقیق تر تابع (userinit() خط ۱۲۳۵) فراخوانی شده و توسط آن ابتدا نیمه هسته فضای آدرس با اجرای تابع (setupkvm() دخط ۲۵۲۸) مقداردهی خواهد شد. نیمه سطح کاربر نیز توسط تابع (inituvm() یجاد شده تا کد برنامه نگاشت داده شود. فضای آدرس باقی پردازهها در ادامه اجرای سیستم توسط توابع (fork) یا (sexec) مقداردهی می شود. به این ترتیب که هنگام ایجاد پردازه فرزند توسط (۲۰۴۲) با فراخوانی تابع (copyuvm() خط ۲۰۴۲) فضای آدرس نیمه هسته ایجاد شده (خط ۲۰۴۲) و سپس فضای آدرس نیمه کاربر از والد کپی می شود. این کپی با کمک تابع (walkpgdir() خط ۲۰۴۵) صورت می پذیرد.

۶) راجع به تابع (walkpgdir توضیح دهید. این تابع چه عمل سختافزاری را شبیهسازی می کند؟

وظیفه تابع (exec() اجرای یک برنامه جدید در ساختار بلوک کنترلی پردازه (PCB) یک پردازه موجود است. معمولاً پس از ایجاد فرزند توسط fork() فراخوانده شده و کد، دادههای ایستا، پشته و هیپ برنامه جدید را در فضای آدرس فرزند ایجاد مینماید. بدین ترتیب با اعمال تغییراتی در فضای آدرس موجود، امکان اجرای یک برنامه جدید فراهم میشود. روش متداول Shell در سیستمعاملهای مبتنی بر یونیکس از جمله xv6 برای اجرای برنامههای جدید مبتنی بر exec() یس از دریافت ورودی و فراخوانی fork1() تابع (runcmd را برای اجرای دستور ورودی، فراخوانی می کند (خط ۸۷۲۴). این تابع نیز در نهایت تابع exec() ا فراخوانی می کند (خط ۸۶۲۶). چنان چه در آزمایش یک مشاهده شد، خود Shell نیز در حین بوت با فراخوانی فراخوانی سیستمی (۸۴۱۴ (خط ۸۴۱۴) و به دنبال آن exec() ایجاد شده و فضای آدرسش به جای فضای آدرس نخستین پردازه (initcode) چیده می شود. در پیاده سازی exec() مشابه قبل setupkvm() فراخوانی شده (خط ۶۶۳۷) تا فضای آدرس هسته تعیین گردد. سپس با فراخوانی allocuvm() فضای مورد نیاز برای کد و دادههای برنامه جدید (خط ا ۶۶۵۱) و صفحه محافظ و یشته (خط ۶۶۶۵) تخصیص داده می شود. دقت شود تا این مرحله تنها تخصیص صفحه صورت گرفته و باید این فضاها در ادامه توسط توابع مناسب با دادههای مورد نظر پر شود (به ترتیب خطوط ۶۶۵۵ و ۶۶۸۶).

¹ Process Control Block

شرح آزمایش

در بخش پیادهسازی این پروژه از آزمایشگاه، درباره مدیریت حافظه مجازی در XV6 مطالبی ارائه شده و چند ویژگی هستههای امروزی سیستمعاملها به XV6 افزوده خواهد شد. در بخش اول، بروز خطا هنگام دسترسی به اشاره گر NULL و در بخش دوم، حافظه مشترک در هسته سیستمعامل XV6 پیادهسازی می گردد. پیش از انجام این فاز، توصیه می شود ویدیوی توجیهی پروژه را مشاهده و فصل دوم از کتاب XV6 را مطالعه کنید.

بخش اول: بروز خطا هنگام دسترسی به اشاره گر NULL

یک اشاره گر NULL، اشاره گری است که به یک نقطه غیرمعتبر از حافظه اشاره می کند. دسترسی به این خانه از حافظه توسط کد برنامه، در سیستم عاملها معمولاً غیر مجاز است. همگی با خطاهای دسترسی به اشاره گر NULL در سیستم عاملهای خود آشنا هستیم. اما در هسته Xv6، در حال حاضر چنین خطایی رخ نمی دهد و در صورتی از این خانه بخوانیم، در واقع نخستین دستورات کد برنامه مان (بخش متن ۲) را خوانده ایم.

برای درک بیشتر این مسئله، یک برنامه سمت کاربر بنویسید و در آن از خانه صفر حافظه بخوانید. نام این برنامه را nullread.c بگذارید.

توجه کنید که ممکن است هنگام اجرای این برنامه به تله ناشی از کد عملیاتی غیرمجاز^۳ برخورد کنید. این رفتار به این علت است که در نتیجه بهینهسازی هنگام کامپایل، کامپایلر شما دسترسیهای NULL را شناسایی کرده و با توجه به این که دسترسی به این خانه در اغلب سیستمها منجر به رفتار تعریفنشده ^۴

[ٔ] در اغلب پیادهسازی زبانها مقدار اشاره گر NULL صفر است.

² Text Section

³ Illegal Opcode

⁴ Undefined Behavior

می گردد، یک دستور نامعتبر را به جای خواندن از NULL جایگزین کرده است'. برای حل این مسئله، می توانید در Makefile پروژه، O2 موجود در CFLAGS را با O1 جایگزین نمایید. در حال حاضر، فضای آدرس برنامهها، از خانه صفر توسط کد برنامه اشغال شده و سایر بخشهای آن نیز به ترتیب در آدرسهای پس از آن آمدهاند. اگر برنامه جدیدتان را همراه با xv6 کامپایل کنید، قطعههای آن مشابه خروجی زیر خواهد بود:

```
$ readelf --segments nullread
Elf file type is EXEC (Executable file)
Entry point 0x0
There are 2 program headers, starting at offset 52
Program Headers:
  Type
                 Offset
                          VirtAddr
                                     PhysAddr
                                                 FileSiz MemSiz Flg Align
  LOAD
                 0x000080 0x00000000 0x00000000 0x009e8 0x009f4 RWE 0x10
 GNU_STACK
                 0x000000 0x00000000 0x00000000 0x000000 0x00000 RWE 0x10
Section to Segment mapping:
  Segment Sections...
         .text.rodata.eh frame.bss
   01
```

Segment اجزایی از فضای آدرس هستند که حین اجرا Section را در برمی گیرند. مثلاً در خروجی Segment بالا، یک قطعه از نوع LOAD داریم که آدرس مجازی آغاز آن 0×0 است و شامل بخشهای text (همان LOAD داریم که آدرس مجازی آغاز آن 0×0 است و شامل بخشهای text (همان کد برنامه)، eh_frame ،rodata و bss و eh_frame ،rodata و و فحد داریم تغییراتی ایجاد کنیم که دسترسی به خانه صفر توسط کد برنامه، غیرمجاز باشد و منجر به خطای صفحه شود. به همین منظور، نیاز داریم تا خانه شروع حافظه مجازی برنامهها را به جای صفر، به جلوتر ببریم و صفحهای از حافظه که خانه صفر در آن قرار دارد (اولین صفحه از حافظه مجازی برنامه) را به جایی نگاشت ندهیم. باتوجه به نیازمندی های بخش دوم پروژه، برنامه را به چهار صفحه جلوتر خواهیم برد.

ا برای اطلاعات بیشتر به این لینک مراجعه کنید.

² Segments

³ Page Fault

• به Makefile پروژه نگاه کنید. چه بخشی از آن باید تغییر کند تا نقطه شروع متن برنامهها به جای خانه صفر، به خانه 0x4000 (چهار صفحه جلوتر) برود؟

پس از اعمال تغییرات شما، فرمت فایل اجرایی این برنامه مشابه خروجی زیر خواهد بود:

```
$ readelf --segments _nullread
Elf file type is EXEC (Executable file)
Entry point 0x4000
There are 2 program headers, starting at offset 52
Program Headers:
                 Offset
                          VirtAddr
                                     PhysAddr
                                                 FileSiz MemSiz Flg Align
  Type
  LOAD
                 0x000080 0x00004000 0x00004000 0x009e8 0x009f4 RWE 0x10
 GNU STACK
                 0x000000 0x00000000 0x00000000 0x000000 0x00000 RWE 0x10
Section to Segment mapping:
 Segment Sections...
         .text.rodata.eh frame.bss
   00
   91
```

- در سمت کد هسته، به پیادهسازی تابع (exec در فایل exec.c در این تابع، یک برنامه اجرایی از فایل خوانده شده و هر قطعه از آن در حافظه مجازی بارگذاری می شود. در این تابع نقطه آغاز حافظه مجازی همواره از خانه صفر در نظر گرفته شده است. برای این که نخستین آدرس مجازی نگاشته شده را به چهار صفحه جلوتر ببریم، چه قسمتی از این تابع را باید تغییر دهیم؟
- هنگام اجرای (fork) نیز، برای ساختن حافظه پردازه فرزند، حافظه پردازه والد کپی میشود (copyuvm)). این تابع به چه تغییری نیاز دارد؟
- نخستین برنامه اجرا شده (پردازه initcode) توسط خود هسته بارگذاری می شود (تابع (userinit)). فراموش نکنید که صفحات این پردازه را نیز اصلاح کنید.

توجه کنید که سؤالاتی که حین توضیحات این بخش مطرح شد صرفاً جهت راهنمایی شما برای حل مسئله است و نیازی به آوردن پاسخ آنها در گزارش نیست.

نكات:

- پس از اعمال این تغییرات، اجرای nullread و به طور کلی دسترسی به خانه صفر حافظه باید منجر به وقوع تله شماره ۱۴ (خطای صفحه) و در نتیجه کشته شدن پردازه گردد.
- در این مرحله، چهار صفحه ابتدایی فضای آدرس مجازی یک پردازه هر گز نباید نگاشتی داشته باشد. راهنماییها:
- در Makefile، فایل اجرایی نهایی برنامههای سمت کاربر با پیشوند _ (Underscore) مشخص شده اند (مثلاً echo_). از این پیشوند برای یافتن دستوراتی که هنگام کامپایلِ آنها اجرا میشود استفاده کنید.
- تنظیم حافظه مجازی مورد استفاده برنامهها در مرحله پیوند انجام می شود. پیونددهنده مورد استفاده این هنگام کامپایل سیستم عامل، در Makefile با متغیر LD مشخص شده است. از موارد استفاده این متغیر برای پیدا کردن دستور مربوط به پیوند استفاده کنید.
- همانطور که در بخش توضیحات نیز اشاره شد، ترتیب پر شدن فضای آدرس پردازهها در ۲۷۵، از آدرس کمتر آغاز شده و به ترتیب با کد و دادههای برنامه (که از فایل اجرایی خوانده میشود)، یک صفحه خالی نگاشته نشده به عنوان محافظ، پشته (با سایز ثابت یک صفحه)، و هیپ (با سایز متغیر) اشغال شدهاست. برای درک بهتر نحوه پر شدن فضای آدرس برنامهها، این پیادهسازی را در تابع exec()

¹ Link

² Linker

³ Stack

بخش دوم: حافظه مشترک 1

یکی از روشهای رایجی که در سیستمعاملها برای ارتباط پردازهها با یک دیگر وجود دارد، استفاده از حافظه مشترک است؛ اما در حال حاضر در xv6 مکانیزمی برای این مدل ارتباط وجود ندارد. در این بخش از پروژه، قصد داریم ویژگی ساده شدهای از این قابلیت را به xv6 اضافه کنیم.

برای این منظور، یک فراخوانی سیستمی با نام ()shmget اضافه می کنیم که شناسه یک صفحه مشترک را به عنوان پارامتر دریافت کرده و پس از نگاشت آن به حافظه مجازی پردازه، آدرس مجازی متناظر با آن را برمی گرداند.

امضای این فراخوانی سیستمی به صورت زیر خواهد بود:

void* shmget(int shared_page_id)

در این بخش، جهت سهولت فرض می شود سه صفحه با شناسه های یک تا سه می توانند میان پردازه ها به اشتراک گذاشته شوند. این صفحات فیزیکی به ترتیب در صفحه های دوم تا چهارم حافظه مجازی پردازه (که در بخش قبلی آن ها را خالی کردیم) نگاشته می شوند. برای مثال، اگر پردازه ای (Shmget(2) را صدا کند، باید دومین صفحه فیزیکی مشترک، به سومین صفحه در آدرس مجازی این پردازه نگاشته شود. در نتیجه، فضای آدرس مجازی آن به این صورت تغییر خواهد کرد:

پس از فراخوانی (shmget(2	در ابتدا	بازه آدرس مجازی
کد، پشته، هیپ	کد، پشته، هیپ	0x4000 - KERNBASE
نگاشته نشده	نگاشته نشده	0x3000 - 0x4000
دومین صفحه فیزیکی مشترک	نگاشته نشده	0x2000 - 0x3000
نگاشته نشده	نگاشته نشده	0x1000 - 0x2000
نگاشته نشده	نگاشته نشده	0x0000 - 0x1000

¹ Shared Memory

² Inter-Process Communication

نكات:

- صفحههای مشترک مختص یک پردازه و فرزندهای آن نیستند و هر پردازهای در هر زمان میتواند با فراخوانی $\sinh(x)$ در اشتراک صفحه مشترک $\sinh(x)$ سهیم شود.
- نیازی به در نظر گرفتن موارد مربوط به همگامسازی در ساختمان دادهای که برای ذخیره حافظه مشترک استفاده می کنید نیست.
- در صورتی که هنگام اجرای این فراخوانی سیستمی مشکلی رخ داد و یا شناسه دریافت شده خارج از بازه یک تا سه بود، اشاره گر NULL را برگردانید.
- در یک پردازه، ممکن است ()shmget با یک شناسه چندبار فراخوانی شود. لذا تنها در صورتی نگاشت را انجام دهید که صفحه مجازی مورد نظر قبلاً نگاشته نشده باشد.
- هنگام اجرای (fork)، پردازه فرزند نیز باید تمامی صفحههای مشترکی که پردازه والد برای خود نگاشته را به همراه داشته باشد.
- دسترسی به آدرسهای مجازی که هنوز نگاشته نشدهاند باید منجر به وقوع تله خطای صفحه و کشتن پردازه شود (در صورتی که پیادهسازی صحیحی از این بخش داشته باشید، این تله باید بدون انجام تغییری از جانب شما رخ دهد).

راهنماییها:

- برای نگهداری حافظه فیزیکی مشترک، میتوانید از یک متغیر سراسری استفاده کنید.
- برای اختصاص صفحه فیزیکی و نگاشت آن به جدول صفحه پردازه، از پیادهسازی تابع (allocuvm) کمک بگیرید.

_

¹ Synchronization

- برای پیدا کردن مدخل جدول صفحه متناظر با یک آدرس مجازی، از تابع ()walkpgdir استفاده کنید.
- هنگامی که یک پردازه نابود شده و یا به طور کلی کار آن به پایان میرسد، تمامی فضای آدرس آن آزاد می شود (تابع (freevm)). با وجود صفحههای مشترک، دقت کنید که صفحات فیزیکی مربوط به این صفحات آزاد نشوند.
- هنگام پیادهسازی فراخوانی سیستمی، برای دسترسی راحتتر به توابع مربوط به حافظه مجازی، بهتر است منطق آن را در یک تابع کمکی در vm.c بنویسید و در فراخوانی سیستمی خود آن را صدا کنید.
- هر جا که جدول صفحه یک پردازه را تغییر دادید، باید سختافزار را از این تغییر آگاه کنید. برای این منظور، باید رجیستر CR3 را با جدول صفحه جدید پردازه بروزرسانی کنید (از تابع (lcr3 استفاده کنید).

سایر نکات

- ullet کدهای شما باید به زبان $oldsymbol{C}$ بوده و و نام گذاری فایلها و توابع مانند الگوهای مذکور باشد.
- جهت آزمون صحت عملکرد پیادهسازی، برای هر بخش یک برنامه سمت کاربر بنویسید که عملکرد تغییرات اعمال شده را در شرایط گوناگون مورد بررسی قرار دهد. هنگام تحویل پروژه، صحت پیادهسازی شما مقابل برنامههای سمت کاربر دیگری نیز سنجیده خواهد شد.
- برای تحویل پروژه، یک مخزن خصوصی در سایت GitLab ایجاد نموده و کد هر دو بخش را در یک شاخه آن Push کنید. سپس اکانت UT_OS_TA را با دسترسی Push به مخزن خود اضافه کنید. کافی است در محل بارگذاری در سایت درس، آدرس مخزن، شناسه آخرین Commit
- همه اعضای گروه باید به پروژه بارگذاری شده توسط گروه خود مسلط بوده و لزوماً نمره افراد یک گروه با یکدیگر برابر نخواهد بود.
- در صورت مشاهده هرگونه مشابهت بین کدها یا گزارش دو یا چند گروه، نمره صفر به همه آنها تعلق می گیرد.
 - پاسخ تمامی سؤالات را در کوتاهترین اندازه ممکن در گزارش خود بیاورید.
 - هر گونه سؤال در مورد پروژه را فقط از طریق فروم درس مطرح نمایید.

موفق باشيد

¹ Branch

بهار ۹۹

مراجع

[1] Wolfgang Mauerer. 2008. *Professional Linux Kernel Architecture*. Wrox Press Ltd., Birmingham, UK, UK.